

Śląskie. Odzyskana energia

Kampania informacyjno-edukacyjna

Informacje ogólne

Ile odpadów wytwarzamy w ciągu roku?

350 kg

Tyle odpadów wytwarza każdy z nas w ciągu roku

1,7 mln

Tyle ton odpadów wytwarzają rocznie mieszkańcy województwa śląskiego

> 40%

Ponad 40% naszych odpadów trafia na składowiska zamiast do recyklingu

Skąd bierze się 350kg odpadów na osobę?

Kupujemy za dużo – promocja, okazja, wyprzedaż, więc kupujemy, nawet jeżeli czegoś zupełnie nie potrzebujemy. **99%** zakupionych przedmiotów wyrzucamy w ciągu **6 miesięcy!**

Marnujemy żywność, nawet **9 mln ton rocznie!** W ciągu miesiąca 4-osobowa rodzina wyrzuca jedzenie o wartości **ok. 200 zł.**

Wyrzucamy, zamiast naprawić lub oddać innym – drobna awaria, niewielka rysa czy pęknięcie – zabawki, sprzęty czy meble od razu lądują w koszu. W ten sposób nie tylko zaśmiecamy środowisko, ale też tracimy pieniądze.

Wszystko pakujemy w woreczki, pudełka, torebki, które zaraz po otwarciu trafiają na śmietnik.

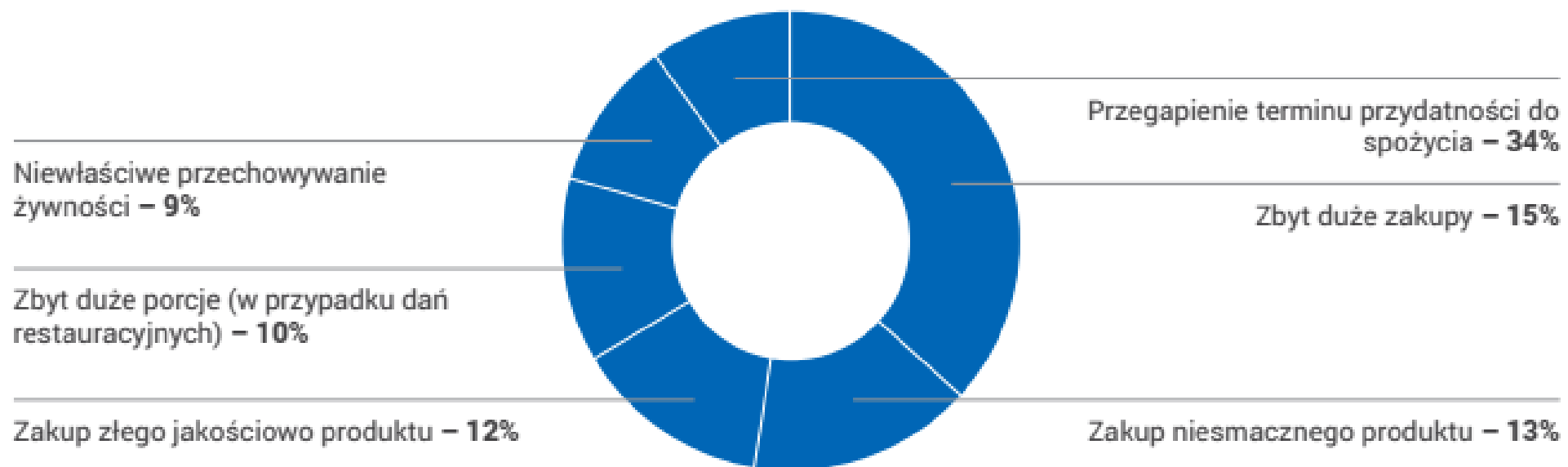

Stosujemy produkty jednorazowego użytku – butelki PET, puszki, pieluchy jednorazowe, woreczki. Niestety, nasza wygoda to koszty nie tylko finansowe, ale i środowiskowe. Torebki foliowe czy plastikowe butelki rozkładają się nawet **kilkaset lat.**

Ponad 40% naszych odpadów trafia na składowisko, a więc nie może zostać poddana recyklingowi. W ten sposób tracimy cenne surowce i możliwość ponownego przetworzenia wielu materiałów.

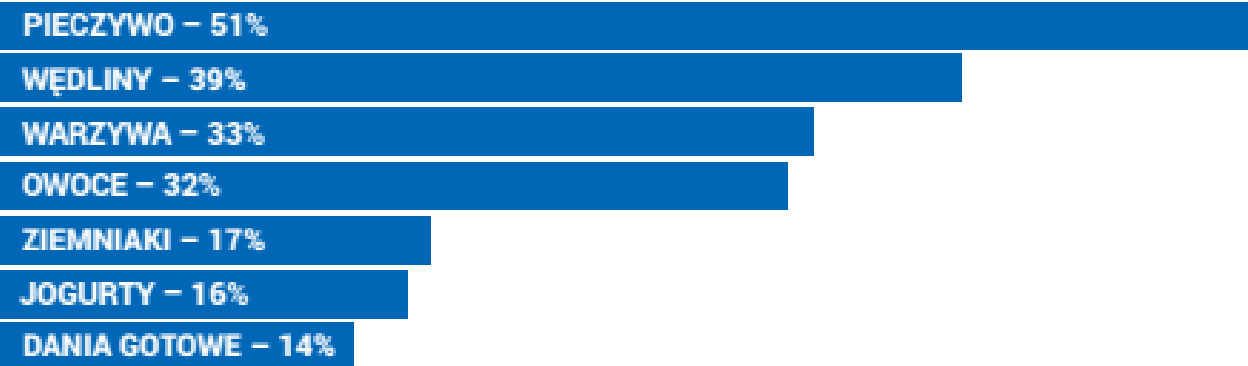
Dlaczego marnujemy żywność?

źródło: Raport „Nie marnuj jedzenia – 2017” Wyniki badania CAPIbus dla FEDERACJI POLSKICH BANKÓW ŻYWNOŚCI

Co marnujemy i jak to zmienić?

Do najczęściej wyrzucanych produktów należą:

Zasady niemarnowania żywności:

Zasada 3xR

Reduce
Reuse
Recycle

REDUCE = OGRANICZ

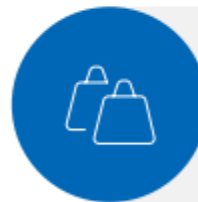
350 kg odpadów w ciągu roku na każdego mieszkańca województwa śląskiego to naprawdę dużo. Kluczem do zmiany tej sytuacji jest zmiana naszych nawyków, rozpoczynając od ograniczenia nadmiernej (i często niepotrzebnej) konsumpcji i zużycia materiałów.

Kupujemy odpowiedzialnie – jeżeli nie potrzebujemy kilku takich samych przedmiotów czy produktów spożywczych, zrezygnujmy z kolejnych, nawet jeżeli kusi nas atrakcyjna promocja. **99% przedmiotów wyrzucamy w ciągu 6 miesięcy od zakupu.**

Czy na pewno musimy drukować każdy dokument lub e-mail? Bez problemu możemy przecież skorzystać z tabletu, smartfona czy laptopa.

Rezygnujmy z niepotrzebnych opakowań.

Czy nasza lodówka musi pękać w szwach? Rocznie Polacy marnują **aż 9 mln ton żywności**, czyli ok. 200 zł miesięcznie na rodzinę 4-osobową.

REUSE = UŻYJ PONOWNIE

Naprawa, odnawianie sprzętów,
dzielenie się z innymi czy wielokrotne
wykorzystanie to skuteczne sposoby
dzięki którym możemy korzystać z tych
samyh przedmiotów dużo dłużej.
Zmniejszając ilość odpadów dzięki
dłuższemu użytkowaniu dbamy nie tylko
o środowisko, ale i o nasz portfel.

Czy każdy stary, lekko zniszczony mebel lub sprzęt kuchenny jest bezużyteczny? Zdecydowanie nie! Sprzęty możemy naprawić, odświeżyć czy też przekazać je nowym właścicielom – **w ten sposób dajemy im nowe, dłuższe życie.**

A co z ubraniami? Czy zmieniająca się moda sprawia, że musimy wyrzucać ubrania? Przechowajmy je, aż moda wróci lub – najlepiej – przekażmy je innym. Osób potrzebujących przecież nie brakuje.

Czy na pewno potrzebujemy jednorazowych opakowań do każdego produktu spożywczego? Torebka foliowa, plastikowa butelka czy jednorazowy kubek na kawę rozkładają się kilkaset lat, a przecież wyrzucamy je od razu po zużyciu – **stosujmy opakowania i torby wielokrotnego użytku.**

Stare przedmioty można też wykorzystać w zupełnie nowy sposób. Sukienka uszyta z ubrań babci? Lampa ze starej butelki czy meble z palet – dlaczego nie? To jak wykorzystasz odpady, zależy tylko od Twojej wyobraźni. **Upcycling daje Ci nieograniczone możliwości.**

RECYCLE = ODZYSKAJ

Większość z nas myśli, że odpady są zupełnie bezużyteczne. To błąd - zobaczcie, jak wiele można zrobić, jeżeli potraktujemy odpady jako surowiec do RECYKLINGU czyli ponownego wykorzystania i jednocześnie źródło energii.

Butelki PET, puszki po napojach, papier, szkło – to wszystko nadaje się do ponownego przetworzenia i wykorzystania. Pamiętajmy jednak, że tylko właściwie posegregowane odpady zostaną poddane recyklingowi.

Elektrośmieci – zużyte urządzenia elektroniczne oraz sprzęty RTV i AGD oddajemy do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów, gdzie zostaną przekazane do specjalnych zakładów, zajmujących ich rozbiórką na elementy, które mogą zostać poddane recyklingowi.

Resztki warzyw czy owoców, skoszona trawa, liście czy drobne gałęzie to odpady biodegradowalne, które podlegają naturalnemu rozkładowi. Te odpady segregujemy lub umieszczamy w kompostowniku. Z czasem zamieniają się w pożyteczny, ogrodowy nawóz.

A co z zanieczyszczonym plastikiem, zatłuszczonym papierem, pieluchami czy innymi produktami, nienadającymi się do segregacji czy ponownego wykorzystania? No cóż, one też nie muszą skończyć na składowisku.

ZASADY PRAWIDŁOWEGO RECYKLINGU

Metale i tworzywa sztuczne

Należy wrzucać:

- plastikowe butelki po napojach
- plastikowe opakowania po produktach spożywczych
- opakowania wielomateriałowe (np. kartony po mleku i sokach)
- opakowania po środkach czystości i kosmetykach (np. opakowania po proszkach, kosmetykach, paście do zębów)
- plastikowe torby, worki, reklamówki, inne folie
- aluminiowe puszki po napojach i sokach
- puszki po konserwach
- folię aluminiową
- metale kolorowe
- kapsle, zakrętki od słoików

Nie należy wrzucać:

- butelek i pojemników z zawartością
- opakowań po lekach i zużytych artykułów medycznych
- zatłuszczonych opakowań
- części samochodowych
- plastikowych zabawek
- zużytych baterii i akumulatorów
- puszek i pojemników po farbach i lakierach
- zużytego sprzętu elektronicznego i AGD
- opakowań po olejach silnikowych

ZASADY PRAWIDŁOWEGO RECYKLINGU

Szkło

Należy wrzucać:

- butelki i słoiki po napojach i żywności (w tym butelki po olejach)
- szklane opakowania po kosmetykach

Nie należy wrzucać:

- ceramiki, doniczek, porcelany, fajansu, kryształów
- szkła żaroodpornego
- monitorów
- termometrów i strzykawek
- zniczy z zawartością wosku
- żarówek i świetlówek
- reflektorów
- opakowań po rozpuszczalnikach
- luster
- szyb okiennych

ZASADY PRAWIDŁOWEGO RECYKLINGU

Papier

Należy wrzucać:

- opakowania z papieru, karton, tektura
- gazety i czasopisma
- katalogi, ulotki
- papier szkolny i biurowy
- zadrukowane kartki
- zeszyty i książki
- torby i worki papierowe

Nie należy wrzucać:

- ręczników papierowych i zużytych chusteczek higienicznych
- papieru lakierowanego i powlekanego folią
- papieru zatłuszczonego lub mocno zabrudzonego
- kartonów po mleku i napojach
- papierowych worków po materiałach budowlanych
- tapet
- pieluch jednorazowych oraz innych produktów higienicznych
- zatłuszczonych naczyń jednorazowych z papieru

ZASADY PRAWIDŁOWEGO RECYKLINGU

Odpady biodegradowalne

Należy wrzucić:

- resztki warzyw i owoców (w tym obierki itp.)
- gałęzie drzew i krzewów
- skoszona trawa i liście
- trociny
- niezaimpregnowane drewno
- resztki jedzenia
- zwiędłe kwiaty

Nie należy wrzucić:

- kości zwierząt
- oleju jadalnego
- odchodów zwierząt
- popiołu węglowego
- drewna impregnowanego lub malowanego
- płyt wiórowych, płyt MDF
- ziemi, doniczek i kamieni

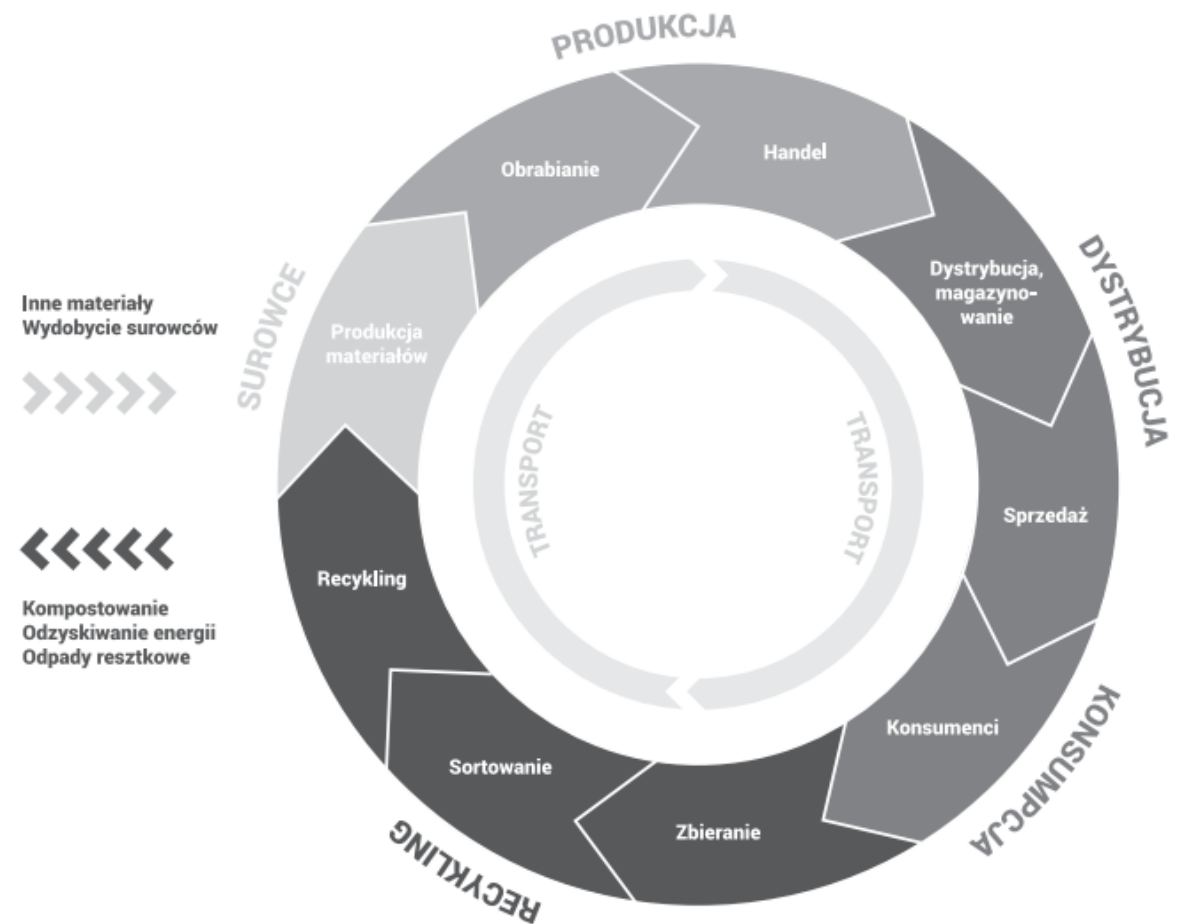
PSZOK

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych

PRZYSZŁOŚĆ: GOSPODARKA OBIEGU ZAMKNIĘTEGO

Gospodarka Obiegu Zamkniętego (GOZ) to system gospodarczy w którym produkty, materiały i surowce powinny pozostawać w obiegu tak długo, jak to możliwe. GOZ dąży do ograniczenia zużycia surowców i materiałów oraz obniżenia emisji i energochłonności procesów, a odpady - jeżeli już powstaną - powinny być traktowane jako surowce wtórne, które można poddać recyklingowi, przetworzyć i ponownie wykorzystać.

Materiały do scenariuszy - przedszkola

Skąd się biorą śmieci?

